

ماهنامه آراکس

فرهنگی، اجتماعی، ادبی
 زیر نظر: یعقوب گریگوریان
 آدرس: ایران، تهران
 صندوق پستی ۱۶۷۶۵/۱۳۳۶
 تلفن و فکس: ۸۸۳۲۲۳۸
 چاپ و لیتوگرافی از: هاشمیون ۲۸-۷۶۵

ԱՐԱՔՍ

ԳՐԱԿԱՆ, ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ
 ՀԱՄԱՐԱԿԱԿԱՆ ՄՄՍԱԳԻՐ

ԱՐՏՈՆԱՅԵՐ
 ՀԱԿՈՐ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ
ԽՆՐԱԳՐԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ
 ՄՈՎԱՅՆ ԶԵՇԻՇՅԱՆ
 ՎԱՐԴՊԵՆ ՊԱՄՊՐՅԱՆ
 ԱԼՖՐԵԴ ԲԱՂՊԱՍԱՐՅԱՆ
 ՎԻՈՒԼԵՏ ԱՐԱՅԱՆՅԱՆ
 ՂՈՎԿՏ. ՈՌԻԲԵՆ ՍԱՂԱՐՅԱՆ
 ՀԱՄՅՆ՝ ՓՈՏՍԱՐԿՂ
 16765-1336 ԹԵՀՐԱՆ, ԻՐԱՆ
 Հեռ. եւ Հեռապալատներ՝ 8832238

ARAX MONTHLY
 P.O.BOX 16765-1336
 TEHRAN_IRAN
 Tel & Fax
 0098-21-8832238

جهت درج آگهی در نشریه
 با شرکت ویرا تماس حاصل نمایند
 تلفن ۰۲ ۸۴۶۷۰۲

ՀԱՏԱՎԱՃԱՌ
 1000 ՌԻՍԼ

**ՎԱՆՃԱՆՎԵՑ
 ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
 Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ՎԱԶԳԵՆ Ա ՎԵՀՍՓՈՒՐԸ**

Երբ «Արախ» տպագրություն էր հանձնվել
 խոր վշտով իմացանք

**ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
 Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ՎԱԶԳԵՆ Ա ՎԵՀՍՓՈՒՐԸ**
 վախճանման տխուր լուրը, որը պատանել էր
 օգոստոսի 18-ի առափնույան ժամը 7:15-ին,
 երկարատև հիվանդությունից հետո:
 Թերթիս խմբագրությունը համայն հայ ժողովրդի
 հետ միասնիկ սգում է այս մեծ կորուստը:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

- * ՍԱԴՐԱՆՔ ԻՐԱՆԻ ԺՈՂՈՎՐԴԻ
 ՄԻԱՍՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԴԵՄ.....3
- * ՄԱՄԼՈ ԱՍՈՒԼԻՍ ՎԵՐ. ԹԱԴԵՈՍ
 ՄԻՔԱՅԵԼՅԱՆԻ ԱՀԱԲԵԿՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ.....3
- * ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՀՈՒՇԵՐԻՑ4
- * ԹԱՆԳԱՐԱՆ ՕՐ. ՔԼԱՐԱ ԱԲԳԱՐԻ ԱՆՎԱՄԲ6
- * ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՐԱԽԱՆԵՐԸ ԻՐԱՆՈՒՄ.....7
- * ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀՐԱՄԱՅՆԱԿԱՆՆ Է.....8
- * ԴԵՊ ԱՐԵՎԵԼՔՆ ԱՍՏՎԱԾԱՅԻՆ.....9
- * ԹԵՀՐԱՆԱՀԱՅ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԿՅԱՆՔ11
- * ԼԵՎՈՆ ՏԵՐ-ՊԵՏՐՈՍՅԱՆԻ ԵԼՈՒՅԹԸ
 ՀՀ ԱԳԱ 50 ԱՄՅԱԿԻ ԱՌԻԹՈՎ12
- * ՆԱՄԱԿԱՆԻ.....13
- * ՀՀ ՎԱՐՉԱՊԵՏ Հ. ԲԱԳՐԱՏՅԱՆԻ ԵԼՈՒՅԹԸ
 ՀԱՅ ԳՈՐԾԱՐԱՐՆԵՐԻ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎՈՒՄ14
- * ԳՐԱԿԱՆ ԿԱՆԳԱՌ.....15
- * ՃԱՆԱՁԵՆՔ ՄԵՐ ԵՐԵՒԱՅԻՆ.....19
- * ԱՌՈՂՋԱ-ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՆՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.....20
- * ՈՒՐԱԽ ԱՆԿՅՈՒՆ.....21
- * ԱՐԺԱՆԻ ՍԻՐՈՆԵՎ ՀԱՐԳԱՆՔԻ.....21
- * ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ.....22
- * ԳՈՎԱԶԳՆԵՐ.....26

ՆԵՐԱՌՅԱԼ ՄԱՆԿԱ-ՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ԷԶԻ

فهرست مطالب بخش فارسی

- * ۲.....نگرشی بر تاریخ چاپ ارمنی
- * چند سخن درباره مقاله های جناب
- ۶.....آقای دکتر سجادیه.....
- * ۷.....برگی از ادبیات ارمنی.....

چند سخن درباره مقاله های جناب آقای دکتر سجادیه

ادبک باغدادساریان (۱. گرمانیك)

درباره چند مقاله آقای سجادیه پیرامون ریشه های مشترک ارمنیان و ایرانیان و مقاله اینجانب در تصحیح برخی از نظریات ایشان بایستی نکاتی چند بشرح زیر از نظر خوانندگان گرامی بگذرانم:

۱- چون گذشته، از توجه ایشان به فرهنگ ارمنی کمال تشکر و سپاسگزاری را دارم. از آنجا که مجله آراکس نشریه تخصصی زبانشناسی نیست و با توجه به نظر مسئولین مجله از ارائه مقاله ای دیگر با تفصیل بیشتر در پاسخ به موارد عنوان شده در شماره ۶۶ معذورم، اما یادآوری چند نکته را ضروری می دانم.

۲- نگارنده این سطور با ارائه مقاله در شماره ۶۵ ماهنامه آراکس قصد نداشته است کار آقای سجادیه را تخطئه کند و بسیار متأسف است که ایشان فکر کرده اند بنده در صدد «ضربه فنی» ایشان برآمده ام. همانگونه که خودشان در شماره ۶۶ اشاره فرموده اند. برخورد عقاید و نظرات جزو ضروریات رسیدن به تعالی است، بنابراین مقاله اینجانب نیز هدفی غیر از آن و تصحیح برخی نادرستی ها نداشته است.

۳- از نظر نگارنده این سطور نظریات هدف دار در بسیاری از موارد از اصل بی طرفی علمی تبعیت نمی کند. متأسفانه آقای بکتر فرض را بر تقدم اشرافیت در شرق به غرب داده از آنجا به نتایج نادرست می رسند وقتی که هیچ نشانه ای از کلمه «بارون» پیش از سده های نوزدهم - سیزدهم میلادی در منابع غنی ارمنی (که متأسفانه بخاطر اینکه زبان ارمنی گریبان و میانه برای ایشان قابل دسترسی و آشنا نیست) وجود ندارد، متأسفانه باز هم بر این اصل که تا امروز قابل اثبات نیست اصرار می ورزند. حتی اگر این تقدم را نیز صحیح بدانیم، دلیلی ندارد که عناوین اشرافی غربی را کلاً به شرق منتسب کنیم.

۴- توجه آقای دکتر سجادیه و دکتر کوچاریان (که ایشان را از دیدگاه زبانشناسی نمی شناسیم) به این مطلب جلب می کنم که زبان ارمنی همانند زبانهای دیگر دارای الفبای آوانویسی است. ایشان با مراجعه به آثار هراچیا آجاریان (که اشتباهاً هرایر آجاریان نوشته اند) و «انتوان میه» و دیگران متوجه خواهند شد که برای تمام آواهای زبان ارمنی نشانه های آوانویسی بین المللی و اختصاصی (برای آواهای خاص) وجود دارد. در صورت نیاز بنده در اختیارشان قرار خواهم داد.

۵- نظر ایشان را درباره زبانهای هند و اروپایی نمی پذیرم، گرچه درباره واژه بارو (به معنی سلام) توضیح کافی ارائه داده بودم لیکن ایشان متأسفانه باز هم جای احتمالی دیگر باقی گذارده اند، این مسئله قطعاً حل شده است.

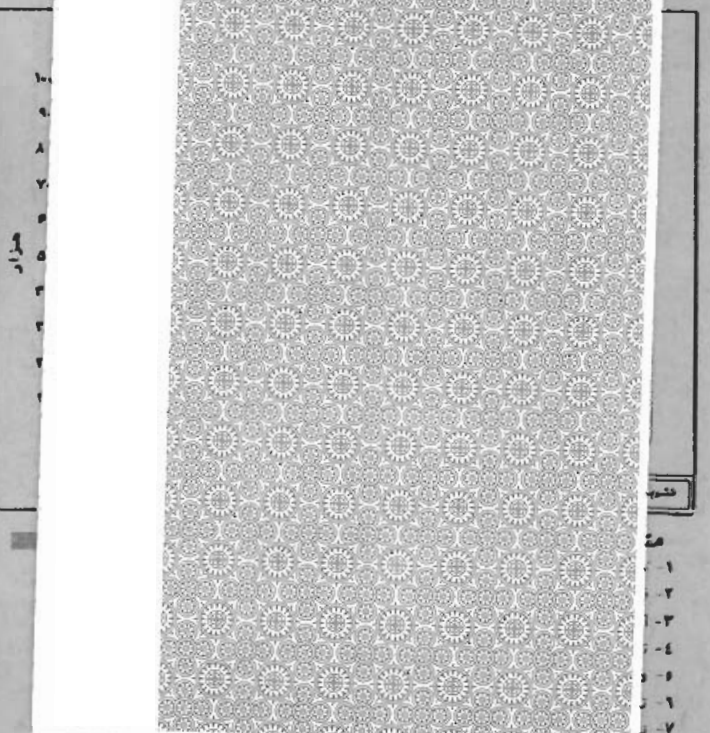
۶- بهتر بود آقای سجادیه هنگام نگارش نظریات خود نظری هم به اختلاف نظرات ما کمتر می شد.

۷- در پایان به عرض می رسانم که اینجانب احترام خاصی برای آقای دکتر سجادیه و دیگر اندیشمندان ایران زمین قایل هستم لیکن در بحثهای علمی نمی توان کوتاهی و مسامحه و مصالحه کرد. ضمناً بنده همه نظریات ایشان را رد نکرده بودم و بر عکس با برخی از آنان موافق هم بودم و چنین نیز نوشتم.

همانگونه که در بالا اشاره شد چون بحثهای خشک زبانشناسی برای خوانندگان ماهنامه ای که نشریه تخصصی زبانشناسی نیست، خسته کننده خواهد بود، لذا این چند کلام را جهت رفع سوء تفاهم های احتمالی تقدیم کردم، ضمن اینکه امیدوارم اگر عمری باقی باشد مباحث زبان و زبانشناسی را با يك شیوه متفاوت که برای خوانندگان غیر حرفه ای جالب توجه و جذاب باشد در آینده پیشکش جامعه اهل مطالعه و اندیشه و ادب نمایم.

شوروی) از آن منشعب شد که به نشر آثار هنری ادبی می پردازد. در سال ۱۹۸۷ (۱۳۶۶ ش) انتشارات مخصوص کودکان و نوجوانان به نام «آرویک» تأسیس شد. پس از استقلال ارمنستان در سال ۱۹۹۱ (۱۳۷۰ ش)، انتشارات «نوسنده» را تأسیس کرد. ششمین سالگرد تأسیس این انتشارات در آذربایجان در روزهای ۱۳ و ۱۴ شهریورماه ۱۳۷۳ در تهران برگزار خواهد شد.

اکنون در راهی که از نواحی مختلف هزاره ها، نواحی ۱۶۶ نواحی و نواحی دارای نندگان ادبی، سابق و سابق، پیاپی چاپ و چاپ، تعداد را به

- ۸- تاریخ ارمنستان (۸ جلدی) جلد ۴، آکادمی علوم ارمنستان، ایروان ۱۹۷۲
- ۹- تاریخ پیشرفت فرهنگ فکری ارمنی جلد دوم، آ. آراکلیان، ایروان ۱۹۶۴
- ۱۰- لغت، جلد ۵، ایروان ۱۹۸۶
- ۱۱- تشکیلات فراماسونری در ایران، حسین میر، انتشارات علمی، تهران ۱۳۷۰
- ۱۲- فراسوخته و فراماسونری در ایران، جلد سوم، اسمعیل راتین، انتشارات امیرکبیر، تهران ۱۳۵۷
- ۱۳- اهراتیان ارمنی، نوشته اسمعیل راتین، امیرکبیر، تهران ۱۳۵۶
- ۱۴- تاریخ سیاسی و اجتماعی ارمنیه، الکساندر یادماریان، گبر آفاسی، تهران ۱۳۵۲
- ۱۵- مجموعه کتابهای پاپی دو سال اخیر در ارمنستان
- ۱۶- کتاب ارمنی و صنعت چاپ، گارگین لوتیان، ایروان ۱۹۵۸ (به زبان ارمنی)